
VÄGLEDNING FÖR AI-ANVÄNDNING, LÄRARE

Syftet med vägledningen är att utgöra ett kompletterande **handlingsstöd** och **diskussionsunderlag** för arbetet med AI på skolan. Den kan hjälpa er att planera, genomföra och följa upp undervisning där AI kan ingå, på ett sätt som är säkert, rättssäkert och pedagogiskt motiverat.

Denna vägledning utgår främst från generativ AI, en teknik som används i chattbottar såsom Microsoft Copilot Chat och Chat GPT. Generativ AI skapar nytt innehåll utifrån stora mängder data som den tränas på. Modellerna är gjorda för att ge svar som *sannolikt* skulle kunna ges av en människa, men en chattbott har ingen riktig uppfattning om världen och vad som är sant. Generativ AI är bra på mönster och statistiska samband men inte särskilt tillförlitlig för specifik information.

AI-användning i skolan kräver efterlevnad av GDPR, AI-förordningen och annan relevant lagstiftning. Du finner **information om tjänster som är tillåtna i stadens skolor, och vad som gäller vid användning** på Sharepointytan [AI i Stockholms stads skolor](#) och på Digitala läresurserns webbplats, dl.stockholm.se.

Det finns också en kompletterande **vägledning för AI-användning riktad till elever**. Målgruppen är i första hand gymnasieelever, men anpassa den gärna efter era behov på skolan. Vägledningen, och mer information, finner du på Sharepointytan [AI i Stockholms stads skolor](#).

Tänk på!

- **Källkritik och källtillit.** AI är byggd för att efterlikna människors sätt att kommunicera, inte för att förmedla sanning. AI kan därför ge trovärdiga svar som innehåller felaktigheter. Arbeta med källkritik och källtillit.
- **Människa-AI-människa.** Följ devisen människa-AI-människa. Gör alltid en professionell granskning av det AI genererar.
- **Risk för bias.** AI återskapar ofta stereotyper om genus, etnicitet, religion och annat som finns i den data modellen är tränad på.
- **Lärarexpertisen är viktig.** Ämnes- och områdesexperter är ofta bättre rustade än exempelvis elever när det kommer till att avgöra kvalitén på det som AI genererar i ämnet eller området.
- **Lärande och utveckling.** AI kan fungera som ett stöd, men ogenomtänkt användning också kan hämma utveckling och lärande. Tänk alltid på syftet med användningen.
- **Känslig information.** Lagg aldrig in känsliga personuppgifter eller känslig information i en chattbott. Läs mer om hur du hanterar information i olika AI-verktyg på Sharepointytan [AI i Stockholms stads skolor](#).
- **AI-detektorer.** Det fungerar inte att fråga en AI om den skrivit en viss text, eller att använda ”AI-detektorer”. De är inte tillförlitliga och tekniken inte är byggd så i dagsläget.
- **Energiförbrukning.** Träning och användning av generativ AI är, som mycket annan ny teknik, energikrävande. Bild- och filmgenerering kräver betydligt mer energi än textgenerering.

Planering

- **Tänk igenom användningen.** Se till att AI-användningen sker i en undervisningskontext med tydligt syfte, genomtänkt planering och uppföljning tillsammans med lärare.
- **AI:s roll.** Fundera över vilken roll AI kan spela i din undervisningssituation. Kan den inspirera, hjälpa, förstå, ge perspektiv, interagera, stötta reflektion eller stötta repetition? Tänk igenom vilka risker som finns förknippade med den roll som AI fyller.
- **Elevernas AI-kompetens.** Diskutera på skolan hur ni säkerställer att eleverna utvecklar tillräcklig AI-kompetens. På Sharepointytan [AI i Stockholms stads skolor](#) finns tips på kostnadsfria resurser som kan användas i arbetet med elever. Utgå gärna från vägledningen för AI-användning för elever.

Undervisning

- **AI i ditt ämne.** Diskutera med eleverna vilken roll AI kan spela i ditt ämne och vilka som är bra och mindre bra sätt att använda AI. Se till att eleverna vet hur de ska interagera med AI och diskutera källkritik och källtillit med eleverna i förhållande till ditt ämne.
- **Var tydlig gentemot eleverna.** Var tydlig med vad som gäller för AI-användning vid varje arbetsområde eller uppgift.
- **Lärarens viktiga roll.** När du inkluderar AI i undervisningen kan du som lärare behöva agera mellanhand och stötta elever i interaktionen mellan elev och AI. Detta gäller särskilt i komplexa frågor.
- **Felaktiga svar.** Diskutera med eleverna hur ni hanterar om AI-verktyget ger felaktiga svar, eller inte fungerar som tänkt.

Återkoppling och bedömning

- **Mänsklig kontroll.** Generativ AI ska aldrig tillåtas att fatta självständiga beslut gällande betygssättning eller bedömning som påverkar elevens betyg. Det måste alltid finnas mänsklig kontroll i processen. Om du väljer att använda AI som stöd i återkoppling är det viktigt att du som lärare granskar utfallet.
- **Generella och specifika drag.** AI fungerar bättre för återkoppling på generella drag i texter, men mindre bra för mer specifika drag.
- **Tveksamheter.** Diskutera på skolan förhållningssätt och hur ni agerar vid tveksamheter kring huruvida elever själva har utfört skolarbete på lektioner eller i bedömningsunderlag.
- **Bedömningsunderlag.** Tänk igenom och diskutera på skolan hur ni förhåller er till olika examinationsformer och hur ni samlar in bedömningsunderlag på ett sätt som både är säkert och ger möjlighet att uppvisa relevanta kunskaper utifrån elevernas olika förutsättningar.